

ויזרע יצחק

שנה טז'

פרשת "כי תצא" הפטרה: "רני עקרה" ט' אלול תשפ"ג	יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל	זמני השבת י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט כ"א כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט ל	ת"א 18:54 19:51 20:26	ת"ב 18:37 19:48 20:29	ת"ג 18:44 19:51 20:26
---	--	--	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

הגיגים לפרשת השבוע

"וראית בשבייה אשת יפת תואר" (דברים כא' יא)

מבאר רבי אברהם סבע ב"צרוור המור" שהכתוב בא להורות על מה שאמרו חז"ל במדרש ש"ליבא ועינא תרי סרסורי עבירה ניהוו". כי מצד הראייה חשקה לבו בה. וזהו "וראית בשבייה" שתחמוד את יופיה בלבבך. כמו שאמר "שכם בני חשקה נפשו בבתכם" (בראשית לד' ח). ואמר "והבאתה אל תוך ביתך". להורות שכלי המעשה גומרים. ועם כל זה צריך שתעשה עוד דברים רבים קודם שתבעלנה.

הדבר הראשון, "והבאתה אל תוך ביתך". לפי שבנות הגוים הם מופקרות והם פרוצות בעריות, ואין להם בושת פנים ומצחיהם נחושה והולכות בשווקים וברחובות. ואצל כל פנה יארכו לצוד נפשות נקיים ולדבר עם האנשים. לזה אמר "והבאתה אל תוך ביתך". שלא תהיה יצאנית אלא סוגרת ומסוגרת. כמו שאמר "כל כבודה בת מלך פנימה" (תהלים מה' יד). ולא תהיה דברנית.

הדבר השני, "וגלחה את ראשה". לפי שבנות הגוים מתקשטות בפנים צהובות ובשער מגולה, וסורקות שערן במסרק, ומחלקותם אותו לשנים, ושמים אותו על הצדעים. וכן קולעות את שערן מעשה קליעה, לעלות ולראות לפני האנשים. כנגד זה אמר הכתוב כאן "וגלחה את ראשה". באופן שלא ישאר לה שער וקליעה, ותדע דרכי הצניעות. כי אפילו גילוי הראש גנאי לבנות ישראל כאומרו בסוטה "ופרע את ראשה" (במדבר ה' יח).

הדבר השלישי, "ועשתה את צפרניה". לפי שבנות הגוים מתקנות את צפרניהם של יד ורגל, וצובעות אותם במין צבע כמנהג הישמעאלים. בענין שיהיו בידיהם שינוי, ויסתכלו בהם ויקחו את ידיהם וימשמשו בהם, עד שנדלק בהם אש של גהינם ושל יצר הרע, כאומרם "אין ברגלים חוטא" (משלי יט' ב). לכן אמר הכתוב "ועשתה את צפרניה". שתגדלם בלי תיקון ובלי צבע.

הדבר הרביעי, "והסירה את שמלת שביה מעליה". לפי שבנות הערביים מתקנות עצמן כבגדי משי וארגמן שש ורקמה לפתות ולהסית בהם את האנשים. וכאומרו "ובדם ענבים סותה" (בראשית מט' יא). לכן נאמר "והסירה את שמלת שביה", את בגדיה הנאים ותלבש בגדים אחרים מבלויי סחבות. ובוזה לא תקבל בושת, אחר שאינה צריכה לצאת חוצה והיא יושבת מסוגרת בבית. וזהו שנאמר "וישבה בביתך" אחר שאמר למעלה "והבאתה אל תוך ביתך".

הדבר החמישי, "ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים". לפי שבנות הערביים רגילות בשחוק וקלות ראש, שהוא סימן לערוה. לכן נאמר שצריכה לבכות ולהצטער על אביה ועל אמה. להוציאה מן הקצה אל הקצה ולהדריכה בדרכי הצניעות בכל אלו הדברים. ואחר כל אלו הדברים "תבא אליה ובעלתה" שזהו הדבר הששי.

"כי תהיין לאיש עיתי נשים" (דברים כא' טו)

מובא ב"דעת זקנים מבעלי התוספות" שסמיכות הפרשה הזו לפרשת אשת יפת תואר באה ללמדנו ש"עבירה גוררת עבירה", שאם יקח האדם "אשת יפת תאר" בסוף יגורר הדבר שתהיין לו שתי נשים, ותהיה מריבה בתוך ביתו, ולא עוד אלא שתשנא את אחת הנשים, ובהמשך יצא ממנו בן סורר ומורה דכתיב "כי יהיה לאיש בן סורר ומורה" שכן מצינו בדוד המלך, שלפי שלקח את בת תלמי מלך גשור בצאתו למלחמה, יצא ממנו אבשלום שבקש להרגו ושכב עם נשיו ועל ידו נהרגו כמה רבבות מישראל. ומה כתיב אחרי זה? "וכי יהיה באיש חטא משפט מות", אם ינצל מזה לא ינצל מזה, הרי ש"עבירה גוררת עבירה".

"נר ה' נשמת אדם" העלוך מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

אריה שור בן נפתלי ומינה ז"ל נלב"ע יב' אדר תשפ"ג

תנצב"ה

מעוניין לקבל את העלוך ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלוך מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה בנימין בת גורג'יה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע יב' ניסן תשס"ז

נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

תנצב"ה

אין לעיין בעלוך בשעת התפילה

לא לשמור על קדושת הגליון

"והסירה את שומלת שביה מעליה" (דברים כא' יג')

מבאר ה"חזקוני" שמטרת הסרת השמלה היא להסיר מעליה כל זכר לעבודה זרה, ולפי שאת עבודת הכוכבים היא עבדה בבגדים אלו לכן עליה להסירם, כמו שאמר יעקב לבניו "והחליפו שמלותיכם" (בראשית לה' ב) הרעיון הוא להסיר מעליה כל מה שאפשר מכל מה שהיה עליה בהיותה כנענית, כגון שערה וצפרניה.

"כי יקרא קץ צפור לפניך" (דברים כב' ו')

הרמב"ן אומר שבמדרש, במדרשו של רבי נחוניא בן הקנה, מובא הסבר למצות שילוח הקן על דרך הסוד: שואל רבי רחמאי" מדוע אומר הכתוב "שלח תשלח את האם", ולא אמר "שלח תשלח את האב"? ומתוך שכוונת הכתוב "שלח תשלח את האם" הוא לכבוד ה"בינה" שנקראת "אם העולם", כמו שכתוב "כי אם לבינה תקרא" (משלי ב' ג). ומה כוונת הכתוב "ואת הבנים תקח לך"? אמר רבי רחמאי: שהכוונה היא לאותם הבנים שגדלה, ומי הם אותם הבנים, הבנים הם שבעת ימי הסוכה ודיני שבעת ימי השבוע... רואים שהמצוה הזאת רומזת לענין גדול, ולכן שכרה מרובה "למען ייטב לך והארכת ימים".

"שילוח תשילוח את האם ואת הבנים תקח לך" (דברים כב' ז')

מבאר רבינו בחיי שהטעם של מצות שילוח הקן הוא ללמדנו לסגל לעצמנו את מדת הרחמנות, ושלמד להתרחק מהאכזריות, שהיא תכונה רעה בנפש האדם, ומאותו הטעם אסרה לנו התורה לשחוט "אותו ואת בנו ביום אחד" (ויקרא כב' כח), וזהו גם הטעם שציונו חז"ל בתורה שבעל פה, דרך רחמנות לא דרך אכזריות בשחיטה בצואר ולא בשחיטה מהעורף, ומציין שזוהי גם דעת הרמב"ם.

"ואל כליך לא תתן" (דברים כג' כה)

מדוע הכתוב אומר "ואל כליך" בתוספת האות וא", על מה בא הכתוב להוסיף? מתוך ה"אור החיים" הקדוש שהכתוב בא כאן להעיר שלפני המצוה של אי הנתינה אל הכלים, קדמה מצוה אחרת, והיא המצווה שלא לאכול אכילה גסה. מצוה זו רמוזה במה שאמר הכתוב לפני כן "שבעך", שעל זה דרשו חז"ל (ב"מ פז:): "שבעך" ולא אכילה גסה. ועל מצוה זו בא הכתוב כאן להוסיף מצוה נוספת והיא "ואל כליך לא תתן".

"לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה" (דברים כד' יג')

ל"כלי יקר" לא ברורה כוונת הכתוב "גדולה" ו"קטנה". לכאורה, הפירוש של "גדולה" הוא לאבן גדולה יותר מהראוי, ו"קטנה" היא אבן קטנה יותר מהראוי, ושתי האבנים הן שקר, שלעצמו הוא שוקל באבן הגדולה ולאחרים הוא שוקל באבן הקטנה. אלא שהדבר לא מסתדר עם המשך הפסוק שאומר "אבן שלימה וצדק יהיה לך" כי התואר "שלימה" מתייחס אל האבן הקטנה יותר מהראוי, שצריך להשלים את חסרונה עד שתהיה שלימה, אך מדוע לא אמר הכתוב שום דבר בנוגע לאבן הגדולה? ואם תאמר שמה שנאמר "וצדק" הוא כנגד האבן הגדולה השקריה, גם זה קשה, שהרי המילה "צדק" היא הפך של שתייהן, אם כך, מדוע נאמר גם "שלימה"? אלא הפירוש הוא שהאבן הגדולה היא בגודל הראוי והאבן הקטנה היא חסירה מהראוי, ומה שאמר הכתוב "אבן שלימה וצדק" מתייחס אל האבן הקטנה, כי דרשו חז"ל שכוונת הלשון "צדק" היא "צדק משלך ותן לו" (ב"ב פח). וכוונת הכתוב היא על דרך "לא זו אף זו", לא רק ש"אבן שלימה" ובלתי חסירה תהיה לך, שלא תחסר את חבירך כלום, אלא אפילו, "וצדק", צדק משלך ותן לאחרים יותר מהראוי לבא להם.

"והיה אם בן הכות הרשע" (דברים כה' ב')

רבינו החיד"א מבאר ב"דברים אחדים" את הפסוק ואומר: "והיה", לפי חז"ל זהו לשון של שמחה. מה השמחה כאן? השמחה היא שעל ידי המלקות האדם יטהר מזוהמת היצר הרע. "אם בין", שהאדם צריך להבין וזה כתוב חסר והוא גם במשמעות של "בן" כלומר, הוא בן אבות. והגמטריא של המילים "הכות הרשע" שווה לגימטריא "יצר הרע" כמו שכתב בש"ך, כלומר, שמטרת המכות האלה היא להתיש את היצר הרע, "והפילו השופט", יפיל את היצר הרע ששלט בו, "והכהו לפניו", במספר ארבעים, כי ארבעים זה גימטריא של "אברהם יצחק יעקב" עם שלשה כוללים, בנוסף על זה שהוא בן האבות, ומתחבר עם ע' הרומזת על ע' שו, בסוד "יכרסמנה חזיר מיער", עין תלויה. "ארבעים יכנו", כנגד ל"ט הקללות שגרם הנחש, כאשר התקללו אדם, חוה, הנחש והארץ, ואחר שהוכה "ונקלה", אם כן הלך ממנו היצר הרע, והרי הוא "אחיק". וכמו שאמרו חז"ל "כיון שלקה הרי הוא כאחיק" (מגילה ז:): שעל ידי המכות יותש היצר הרע ויחזור למקורו.

לרפואת כל חולי עמו ישראל, ובכללם: פורטונה בן חמו בת סימונה, אליס מורלי בת לאה, שולה לוי בת גורג'יה, ענת בת שולה, יצחק בנימין בן אילנה, רונן בן איווט, מוטי נאור בן צביה.

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

מדרשת "ויזרע יצחק" מרכז לתורה ושירה, בית כנסת "שבת אחים" נווה גן פ"ת:
שיעור "דף יומי" ימים א'-ה' 20:00-21:00, לימוד טעמי המקרא יום ב' 19:00-20:00, לימוד פיוטים יום ה' 19:00-20:00
גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חנוכת בית" ו"ברית יצחק"
לכירור פרטים ולהשאלה: בן חמו יוסף 052-3268315, 050-6292492